رویداد

ارزش معاملات اوراق بازار باز از ۹۰ همت عبور کرد

بر اساس اعلام بانک مرکزی در ششمین حراج اوراق مالی اسلامی دولتی ۶.۱ همت در نماد اراد ۲۲۰ و بیش از ۲ همت در نماد اراد ۲۱۸ و در مجموع ۸.۱۹ همت به بانک‌ها، موسسات اعتباری فروخته شد. بانک مرکزی در اطلاعیه‌ای نتیجه ششمین مرحله از حراج اوراق مالی اسلامی دولتی در سال ۱۴۰۴ که در تاریخ ۲۴ تیرماه ۱۴۰۴ برگزار شده بود را اعلام کرد. بر این اساس در ششمین حراج اوراق مالی اسلامی ۶ بانک و موسسه اعتباری غیر بانکی مشارکت داشتند؛ این اوراق در دو نماد معاملاتی اراد ۲۲۰ و اراد ۲۱۸ عرضه شدند. برای نماد اراد ۲۲۰ معادل ۶ هزار و ۱۰۰ میلیارد تومان و اراد ۲۱۸ معادل ۲ هزار و ۹۰ میلیارد تومان سفارش گذاری از سوی بانک‌ها و موسسات اعتباری انجام شد که عیناً از سوی بانک مرکزی با همین قیمت‌ها مورد پذیرش قرار گرفت و جمعاً در حراج ششم، ۸ هزار و ۱۹۰ میلیارد تومان اوراق مالی اسلامی دولتی به فروش رسید. (خریداران عمدتاً بانک‌ها و موسسات اعتباری غیر بانکی بوند) نرخ بازده این اوراق تا زمان سررسید ۲۸.۶۸ درصد تعیین شده است. مجموع فروش اوراق مالی اسلامی دولتی طی ۶ حراج برگزار شده تاکنون ۹۰ هزار و ۳۲۰ میلیارد تومان است. بر اساس اعلام بانک مرکزی، تاریخ برگزاری حراج هفتم اوراق مالی اسلامی در بازار باز بین بانکی سه‌شنبه ۳۱ تیرماه است اوراق عرضه شده نیز شامل مرابحه عام کوپن‌دار و با تواتر پرداخت سود ۶ ماهه (پرداخت کوپن دو بار در سال) است. بانک‌ها و موسسات اعتباری سفارش خرید را از طریق سامانه بازار بین بانکی و موسسات بیمه و نهادهای مالی از طریق سامانه مظنه‌یابی بورس تهران به بانک مرکزی ارسال می‌کنند. بانک مرکزی پیشنهادهای دریافت‌شده از بانک‌ها و موسسات اعتباری غیربانکی را به منظور تصمیم‌گیری به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال و آن وزارتخانه نسبت به تعیین سفارش‌های برنده اقدام می‌کند. کارگزاری این بانک ضمن تأمین زیرساخت معاملات و برگزاری حراج، تعهدی نسبت به حجم و قیمت اوراق مالی اسلامی دولتی فروش‌رفته ندارد و اوراق مزبور را در بازار اولیه به منظور تأمین مالی دولت خریداری نخواهد کرد.

راهکار اساسی حمایت از بازار سرمایه چیست؟

تسنیم | محسن زنگنه، عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس گفت: مهم‌ترین و بزرگ‌ترین کمکی که مجلس می‌تواند در این شرایط به بازار سرمایه داشته باشد، ایجاد ثبات و آرامش در فضای اقتصادی کشور است. این ثبات می‌تواند انتظارات منفی مردم نسبت به آینده را تعدیل کرده و فضای کلی سرمایه‌گذاری را بهبود ببخشد. وی افزود: راهکار اساسی حمایت از بازار سرمایه، کمک به تولیدکنندگانی است که در بورس فعالیت دارند. اقداماتی مانند استمهال تسهیلات بانکی، تعویق پرداخت مالیات و حق بیمه شرکت‌های بورسی، می‌تواند به عنوان یک تنفس اقتصادی برای این واحدها عمل کند، به‌ویژه در شرایطی که برخی از آنها به دلیل حوادث اخیر، دچار اختلال و مشکل شده‌اند. زنگنه گفت: مجلس آماده همکاری با دولت برای اجرایی کردن این اقدامات است و به دنبال فراهم کردن بسترهایی است که بخش تولید بتواند با قدرت بیشتری به مسیر خود ادامه دهد.

رشد وال استریت افت آسیا، جهش اروپا

نبض بورس | جهت حرکت بازارهای بورس جهان می‌تواند وضعیت اقتصاد کشورها و جهان را منعکس کند. بورس‌های برتر و پیشتاز در اقتصاد جهانی نیویورک و نزدک هستند که تغییرات مثبتی داشتند. بازار سهام کشورهای اروپایی نیز موفق عمل کردند، اما بعضی از بازارهای مالی در آسیا با افت ارزش مواجه بودند. جهت حرکت بازارهای بورس جهان می‌تواند وضعیت اقتصاد کشورها و جهان را منعکس کند. بورس‌های برتر و پیشتاز در اقتصاد جهانی نیویورک و نزدک هستند که تغییرات مثبتی داشتند. بازار سهام کشورهای اروپایی نیز موفق عمل کردند، اما بعضی از بازارهای مالی در آسیا با افت ارزش مواجه بودند. در ادامه بازارهای برتر معرفی و تغییرات آنها توضیح داده می‌شود. سهام وال استریت در هر سه شاخص S&P ۵۰۰، داو جونز و نزدک رشد داشت. بیشترین رشد شاخص برای نزدک با ۰.۷۵ درصد، سپس S&P ۵۰۰ با رشد ۰.۵۴ درصد و در نهایت داوجونز با ۰.۵۲ درصد رشد در پایان روز ثبت شدند. شاخص‌های مذکور به ترتیب در ۲۰۸۸۵، ۶۲۹۷ و ۴۴۴۸۴ واحد تثبیت شده است. در آسیا، فقط بورس ژاپن رشد داشت. بورس‌های تاثیر گذار این منطقه از جهان ژاپن (Nikkei)، هنگ کنگ (HSI)، هند (NIFTY) و عربستان (Tadawul) است. عملکرد این بورس‌ها متفاوت بوده است. به‌طور مثال امروز تنها شاخص Nikkei ژاپن رشد چشمگیر ۰.۶ درصدی داشته است. در مقابل شاخص بازار سهام هند (NIFTY) ۰.۷۸ درصد از ارزش خود را از دست داد و به ۲۵۱۱۱ واحد رسید. شاخص HSI کاهش بود، اما به میزان کم یعنی ۰.۰۷۷ درصد کاهش شاخص و تثبیت در ۲۴۴۹۸ واحد. تداول عربستان همانند روز گذشته نزولی بوده و امروز نیز ۰.۲۹ درصد تنزل شخص داشت و به ۱۱۰۰۶ واحد رسید. بازارهای سرمایه اروپا عملکرد موفق و چشمگیری داشتند. در صدر قاره سبز شاخص DAX آلمان با رشد ۱.۱۵ درصدی به ۲۴۳۷۰ واحد رسید. CAC ۴۰ فرانسه نیز ۱.۲۹ درصد صعود کرد و در پایان معاملات در ۷۸۲۲ واحد ثبت شد. بازار لندن (FTSE ۱۰۰) نیز توانست رشد ۰.۵۲ را تجربه کرده و شاخص آن به ۸۹۷۲ واحد رسید.

«تعادل» روند بازار سهام را بررسی می‌کند

بورس تهران نجات پیدا می‌کند؟

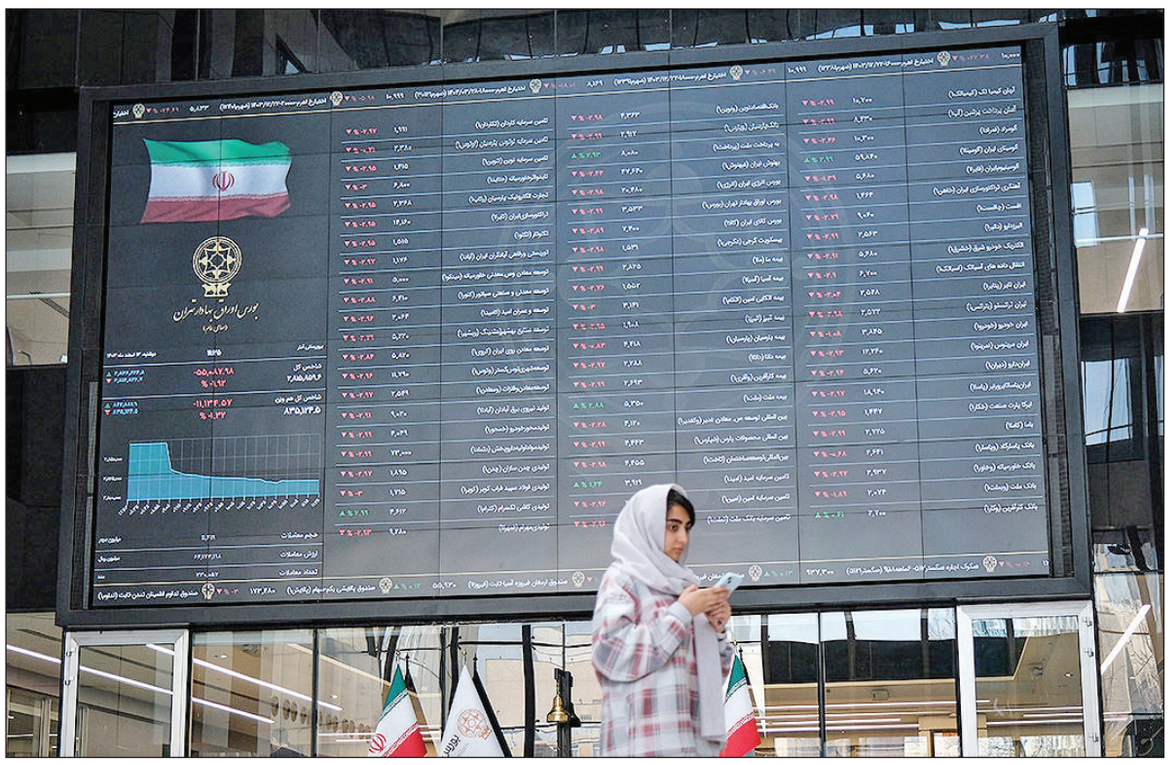

نقدشوندگی یکی از مهم‌ترین رکن‌های سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی به حساب می‌آید و بازار گردان‌ها نیز به عنوان بازوی عملیاتی نقدشوندگی بازار سرمایه از مهم‌ترین بازیگران بازار به حساب می‌آیند و نقش پررنگ و اساسی در روزهای پرنوسان و صف‌های خرید و فروش دارند. هدف اصلی بازارگردانی تسهیل معاملات و روان‌سازی معاملات است.

در اصل بازارگردان بازیگری است که با فعالیت همزمان در دو سمت عرضه و تقاضای سهام، تلاش دارد فاصله بین قیمت پیشنهادی خرید و فروش را کاهش داده و عمق بازار را افزایش دهد. بازارگردان وظیفه دارد که با ارایه سفارش‌های تضمین‌شده خرید و فروش (متناسب با قرارداد بازارگردانی) و دامنه مظنه، نقدشوندگی سهام را تضمین کند تا سرمایه‌گذاران در هر شرایطی بتوانند دارایی خود را به پول نقد تبدیل نمایند. البته این نقدشوندگی در شرایط حساس همانند اولین هفته پس از جنگ ۱۲ روزه بسیار مورد توجه سرمایه‌گذاران است و به نوعی به نظر می‌رسد که نقش بازارگردان تنها در روزهای سخت احساس می‌شود. حضور بازارگردان زمانی دارای اهمیت است که از قفل شدن نمادها که درگیر صف خرید یا فروش هستند جلوگیری می‌کند و اصلاح قیمتی منطقی را فراهم می‌کند. در اصل، بازارگردان باید با ورود سفارش خرید در روزهای صف فروش و ثبت سفارش فروش در روزهای صف خرید، تعادلی در عرضه و تقاضا ایجاد کند و اجازه ندهد بازار به‌راحتی قفل شود. حضور بازارگردان باعث می‌شود هیچ نمادی به مدت طولانی در صف قفل باقی نماند و قیمت‌ها منصفانه‌تر کشف شوند. اما در عمل، میزان سرمایه تعهدشده، شیوه سیاست‌گذاری بازارگردان و گاه هماهنگی‌های غیراصولی میان برخی بازارگردان‌ها و سهامداران عمده، این نقش را با چالش مواجه می‌کند. چالش‌های بسیاری برای بازارگردان‌ها در بازار سهام وجود دارد که می‌توان محدودیت منابع مالی، تضاد منافع با سهامداران عمده، ساختار و شفافیت قراردادها، نبود پوشش ریسک کافی و ضعف نظارت را از چالش‌های بسیار مهم دانست.

در توضیح محدودیت‌های مالی باید گفت که در بسیاری از نمادها، سرمایه تخصیص داده شده به بازارگردان کافی نیست تا بتواند در برابر صف‌های سنگین و دامنه‌دار نقش موثری ایفا کند. مثلاً در نمادهای پرعرضه، با چند روز صف فروش، منابع بازارگردان به سرعت تحلیل می‌رود و او ناچار به عقب‌نشینی می‌شود. تضاد منافع نیز برای سرمایه‌گذاران بسیار مهم است در برخی نمادها، بازارگردان عملاً شریک سهامدار عمده است و بیش از آنکه به نقدشوندگی توجه داشته باشد، صرفاً منافع مالکیت را لحاظ می‌کند. در نتیجه، عنصری مستقل و بی‌طرف در بازار نیست.

به گفته فعالان بازار سرمایه قراردادهای بازارگردانی در بورس اغلب فاقد جزییات دقیق درباره دامنه مظنه‌ها، زمان حضور در بازار و کیفیت ایفای تعهد هستند. این ابهام باعث کاهش کارایی بازارگردان در شرایط بحرانی می‌شود. بازارگردان‌ها باید برای سلطه‌گری در صف‌های سنگین، ابزارهای پوشش ریسک مناسبی مانند اختیار معامله یا بازار بدهی داشته باشند تا بتوانند ریسک نگهداری موقعیت باز را مدیریت کنند. این ابزارها هنوز جایگاه محکمی در بورس ما پیدا نکرده‌اند. در برخی نمادها، بازارگردان تنها روی کاغذ فعال است و عملاً سفارش‌هایش هیچ تاثیری بر بازار ندارد. ضعف نهاد ناظر در ارزیابی دقیق عملکرد بازارگردان‌ها سبب شده «بازارگردانی صوری» همواره یکی از انتقادات جدی فعالان باشد. بازگشایی بازار پس از جنگ و آغاز سرخپوشی بازار و شرایط کنونی و نبود پول در بازار سهام باعث شده که بار دیگر بازارگردانها مورد توجه قرار بگیرند. بسیاری از فعالان قدیمی بازار انتظار داشتند که بازگشایی بازار بازارگردان حکم بیمه بازار را در برابر صف‌ها و تصمیمات هیجانی داشته باشند، اما در عمل محدودیت منابع مالی، کاستی‌های قانونی و ضعف نظارت رفتار بازارگردان‌ها را تحت الشعاع قرار می‌دهد. تقویت بازارگردان‌ها، تغییر قوانین و ارتقای سازوکارهای نظارتی می‌تواند مقدمات عبور از رکود، افزایش اعتماد و در نهایت به واسطه آن ورود نقدینگی را به بازار سهام فراهم آورد و آینده بازار سهام را تا حدودی تضمین سازد.

تالار شیشه‌ای در یک نگاه

بورس تهران در هفته اخیر بار شد قابل توجه نماگرهای اصلی همراه شد، اما همزمان روند خروج پول حقیقی و افت مشارکت سرمایه‌گذاران خرد ادامه یافت تا چالش‌های بازار همچنان پابرجا بماند. بررسی معاملات هفتگی نشان می‌دهد شاخص کل با افزایش ۱۴۸ هزار واحدی، معادل ۵.۶ درصد، تا سطح دو میلیون و ۷۸۵ هزار و ۶۹۲ واحد پیش رفت. شاخص هم‌وزن نیز که دیدی واقع‌گرایانه‌تر از وضعیت کلی شرکت‌ها ارایه می‌دهد، رشد ۱۱ هزار و ۵۰۰ واحدی معادل ۱.۳۹ درصد را تجربه کرد. با وجود این رشد قابل توجه شاخص‌ها، مجموعاً نزدیک به ۴ هزار و ۸۷۹ میلیارد تومان سرمایه حقیقی از بازار سهام خارج شد؛ موضوعی که ضعف اعتماد و تداوم نااطمینانی‌ها در میان فعالان بازار را نشان می‌دهد. این در حالی است که تلاش بازار ساز برای مهار عرضه با انتشار اوراق فروش تبعی نیز نتوانست روند خروج سرمایه را به‌طور کامل متوقف کند. هرچند در آخرین روز معاملاتی هفته نشانه‌هایی از کند شدن این روند مشاهده شد، اما تداوم این وضعیت مثبت، منوط به کاهش ریسک‌های سیاسی و اقتصادی و بازگشت اعتماد به فضای بازار خواهد بود. به رغم سبزپوشی شاخص‌ها، میانگین ارزش معاملات خرد روزانه حدود ۶.۸ هزار میلیارد تومان و میانگین حجم معاملات خرد برابر با ۱۹ میلیارد برگه سهم ثبت شد که حاکی از کاهش قابل توجه مشارکت سهامداران خرد است. این وضعیت نشان می‌دهد موتور اصلی بازار همچنان با ضعف نقدینگی و بی‌اعتمادی سرمایه‌گذاران مواجه است؛ موضوعی که می‌تواند مسیر پیش‌روی بورس را تحت تأثیر قرار دهد.

بورس کالا در هفته اخیر

آمار معاملات بازار فیزیکی بورس کالای ایران نشان می‌دهد در هفته منتهی به ۲۷ تیر ماه حدود یک میلیون و ۹۰۳ تن انواع کالا و محصول به ارزش بالغ بر ۳۷.۳ هزار میلیارد تومان معامله شد. همچنین ارزش معاملات ۱۰ شرکت برتر به بیش از ۱۸.۴ هزار میلیارد تومان رسید. برترین‌های بورس کالای ایران درهفته منتهی به ۲۷ تیر ماه براساس ارزش فروش شرکت‌ها در بازار فیزیکی به شرح زیر است:

فولاد مبارکه اصفهان با معامله ۲۴۲ هزار و ۵۲۰ تن ورق گرم، ورق گالوانیزه و تختال به ارزش ۷ هزار و ۹۱۳ میلیارد تومان در رتبه نخست ایستاد. ملی صنایع مس ایران با فروش ۴ هزار و ۴۴۴ تن انواع مس، سولفور مولیبدن و کنسانتره فلزات گرانبها به ارزش ۲ هزار و ۸۰۱ میلیارد تومان دوم شد. پالایش نفت اصفهان ۵۰ هزار تن و کیوم باتوم به ارزش یک هزار و ۳۱۴ میلیارد تومان فروخت و رتبه سوم را به خود اختصاص داد. صنایع تولیدی دنیای مس کاشان یک هزار و ۵۱۵ تن مس مفتول و سیم و مفتول مسی به ارزش یک هزار و ۱۱۷ میلیارد تومان فروخت و چهارم شد. پالایش نفت بندرعباس با معامله ۴۰ هزار تن انواع و کیوم باتوم و لوب کات سنگین به ارزش یک هزار و ۷۱ میلیارد تومان پنجم شد. فولاد خوزستان با فروش ۳۲ هزار و ۱۶۰ تن تختال، شمش بلوم و آرگون به ارزش ۹۶۸ میلیارد تومان فروخت و رتبه ششم را به خود را کسب کرد. معدنی و صنعتی چادرملو با فروش ۳۰ هزار تن شمش بلوم به ارزش ۹۱۷ میلیارد تومان رتبه هفتم را به خود اختصاص داد. ذوب آهن اصفهان با معامله ۲۲ هزار و ۸۴۲ تن تختال به ارزش ۸۱۵ میلیارد تومان هشتم شد. صنایع فولاد آلیاژی پاسارگاد ۲۶ هزار و ۴۰۰ تن شمش بلوم و میلگرد آلیاژی به ارزش ۷۷۹ میلیارد تومان فروخت و نهم شد. آلومینیوم ایران (ایرالکو) هم با فروش ۳ هزار و ۲۵ تن شمش و بیلت آلومینیوم به ارزش ۷۰۰ میلیارد تومان رتبه دهم را به خود اختصاص داد.

بازگشت بازار بی‌اثر بر صنعت شیمیایی

صنعت محصولات شیمیایی در سه بازه بحرانی اخیر بازار سرمایه، عملکردی ضعیف‌تر از شاخص کل داشت و ۱۵ نماد این صنعت همچنان در صف فروش باقی مانده‌اند. براساس گزارش مهر، گروه محصولات شیمیایی با ۶۸ نماد و سهمی قابل توجه از ارزش بازار، بزرگ‌ترین گروه بازار سرمایه ایران به شمار می‌رود. در یک ماه گذشته و همزمان با افت شاخص کل، عملکرد این صنعت نیز تحت تأثیر قرار گرفته است. این گزارش با بررسی داده‌های معاملاتی، وضعیت صفوف فروش، و بازدهی نمادهای مختلف در سه مقطع کلیدی بازار، تلاش دارد تصویری روشن از وضعیت فعلی و مسیر طی‌شده این صنعت ارایه کند. بررسی تازه‌ترین وضعیت صنعت محصولات شیمیایی در بازار سرمایه نشان می‌دهد که ۵ شرکت بزرگ این گروه بیش از ۵۸ درصد از کل ارزش بازار آن را در اختیار دارند؛ وضعیتی که حاکی از تمرکز قابل توجه در این صنعت است. ارزیابی ارزش بازار ۶۸ شرکت فعال در صنعت محصولات شیمیایی، بر اساس قیمت‌های پایانی منتهی به ۲۵ تیر ۱۴۰۴، نشان می‌دهد که مجموع ارزش بازار این صنعت به بیش از ۲،۶۳۰ هزار میلیارد تومان (همت) رسیده است. در صدر فهرست بزرگ‌ترین شرکت‌های این گروه، ۵ نماد «فارس»، «توری»، «پارسان»، «تاپیکو» و «پارس» قرار دارند که به ترتیب با ارزش بازار ۷۴۴، ۲۵۰، ۲۱۲، ۱۷۰ و ۱۶۸ همتی، در مجموع ۱۵۴۶ همت از ارزش کل صنعت را به خود اختصاص داده‌اند؛ رقمی معادل ۵۸.۷ درصد کل بازار این گروه. این بدان معناست که تنها این پنج شرکت، بیش از ۱.۵ برابر مجموع ارزش ۶۳ شرکت دیگر صنعت محصولات شیمیایی ارزش‌گذاری شده‌اند. پس از این ۵ سهم، ۱۹ شرکت بزرگ دیگر با ارزش بازاری بین ۱۳ تا ۱۵۵ همت در این گروه حضور دارند که مجموعاً ۹۷۰ هزار میلیارد تومان ارزش دارند و سهمی معادل ۳۷ درصد از بازار را به خود اختصاص داده‌اند. در طبقه‌بندی شرکت‌های با اندازه متوسط، ۳۲ شرکت با ارزش بازاری بین یک تا ۱۰ همت دیده می‌شود که مجموع ارزش آنها حدود ۱۰۷.۴ هزار میلیارد تومان است؛ این شرکت‌ها در مجموع تنها ۴ درصد از ارزش بازار این صنعت را تشکیل می‌دهند.

همچنین، ۱۲ شرکت کوچک با ارزش بازار بین ۱۸۰ تا ۱،۰۰۰ میلیارد تومان نیز در این گروه حضور دارند که مجموع ارزش آنها به ۶.۳ هزار میلیارد تومان می‌رسد؛ یعنی تنها ۰.۲۴ درصد از ارزش کل صنعت. کوچک‌ترین شرکت‌های این صنعت نیز شامل نمادهای شسم، جهرم، فسا، داراب و شتولی هستند که به ترتیب با ارزش‌های بازار ۱۸۴، ۲۳۳، ۲۳۹، ۲۵۴ و ۳۴۳ میلیارد تومان، در پایین‌ترین رده جدول ارزش بازار گروه قرار دارند. بررسی بازدهی ۶۸ نماد فعال در صنعت محصولات شیمیایی نشان می‌دهد که در هر سه مقطع بحرانی بازار -شامل افت اولیه، بازگشت نسبی، و بازدهی نهایی- بخش قابل توجهی از این نمادها یا ضعیف‌تر از شاخص کل عمل کرده‌اند یا عملاً از موج بازگشت بازار بی‌نصیب مانده‌اند. در نخستین بازه زمانی، یعنی از تاریخ بازگشایی بازار پس از وقفه جنگ تا رسیدن شاخص کل به کف خود (۷ تا ۱۸ تیر)، شاخص کل بورس با کاهش ۱۱.۷ درصدی همراه شد. در این مدت، اکثر نمادهای شیمیایی افت بیشتری از شاخص کل را تجربه کردند. طبق بررسی آمار معاملات، ۲۷ نماد (نزدیک به ۴۰ درصد از کل شرکت‌های این گروه) بیش از ۱۱.۷ درصد افت داشتند. از جمله این نمادها می‌توان به کربن (منفی ۱۷.۳۴ درصد)، شسینا (منفی ۱۷.۳۳ درصد)، شبصیر (منفی ۱۷.۰۸ درصد) و وپترو (منفی ۱۶.۷۵ درصد) اشاره کرد؛ افت‌هایی که نشان‌دهنده فشار سنگین فروش و بی‌اعتمادی اولیه بازار نسبت به این گروه هستند. در مقابل، ۴۱ نماد دیگر (حدود ۶۰ درصد) افتی کمتر از شاخص کل ثبت کردند. در این گروه نمادهایی چون شکبیر (افت ۱.۹۸ درصد)، شلرد (۵.۲۳ درصد) و خراسان (۵.۳۱ درصد)، افت کمتری داشتند. با این حال، بررسی‌ها نشان می‌دهد که این عملکرد بهتر در مواردی نه به‌دلیل حمایت یا عملکرد خوب، بلکه ناشی از بسته بودن نمادها (مانند شفارا و شیران) یا صف فروش ممتد و عدم تحقق حجم مبنا (در حدود ۱۵ نماد) بوده است لذا عملکرد بهتر در این نمادها عمدتاً به دلیل پایین بودن نقدشوندگی یا عدم تکمیل معاملات روزانه در آن دوره بوده است.

ضعف بازگشت صنعت شیمیایی در فاز حمایت از بازار

در دومین بازه زمانی بررسی‌شده، یعنی فاصله ۱۸ تا ۲۵ تیر که همزمان با رشد نسبی ۵.۷ درصدی شاخص کل بورس بود، صنعت محصولات شیمیایی نتوانست همراهی مناسبی با این بازگشت نسبی بازار داشته باشد. در این بازه، تنها ۱۰ نماد از مجموع ۶۸ شرکت فعال در این صنعت (معادل ۱۵ درصد) بازدهی‌ای بالاتر از شاخص کل ثبت کردند. در صدر این فهرست، شپدیس با بازدهی ۱۲.۰۷ درصدی قرار دارد. پس از آن، نمادهای بوعلی (۱۰.۸۱ درصد)، شپاکسا (۸.۹۲ درصد)، فارس (۸.۴۵ درصد) و شکام (۸.۲۶ درصد) قرار گرفته‌اند. در مقابل، ۲۷ نماد (معادل ۴۰ درصد) در این بازه بازدهی‌ای کمتر از ۵.۷ درصد داشتند و ۳۱ نماد دیگر (۴۵ درصد از صنعت) یا عملکرد منفی نشان دادند یا اساساً معامله‌ای نداشتند. از جمله نمادهای دارای بازدهی منفی می‌توان به شلرد (منفی ۶.۸۹ درصد)، شگستر (منفی ۶.۰۹ درصد) و شلعاب (منفی ۵.۶۶ درصد) اشاره کرد. در میان نمادهای بدون بازدهی، همچنان ۱۵ نماد در وضعیت صف فروش قرار دارند که در تمام این دوره بدون معامله موثر (کمتر از حجم مبنا یا حتی صفر!) بوده‌اند؛ موضوعی که نشان می‌دهد بخش قابل توجهی از شرکت‌های این صنعت، حتی در فاز بازگشت بازار نیز از نگاه سرمایه‌گذاران، فاقد جذابیت بوده‌اند.

عملکردی پایین‌تر از شاخص کل

در سومین و مهم‌ترین بخش این تحلیل، بازدهی تجمیعی نمادهای صنعت محصولات شیمیایی از زمان بازگشایی بازار پس از جنگ تا پایان معاملات ۲۵ تیر بررسی شده است؛ بازدهی‌ای که نمایانگر مجموع مقاومت، ریزش و بازیابی هر نماد در مواجهه با بحران اخیر بازار سرمایه است. در حالی که شاخص کل بورس تهران در این دوره ۶.۷ درصد کاهش یافت، تنها ۱۳ نماد از گروه محصولات شیمیایی (معادل ۱۹ درصد) توانستند افت کمتری از شاخص کل را تجربه کنند. این در حالی است که ۳۷ نماد (حدود ۵۴ درصد) عملکردی ضعیف‌تر از شاخص کل داشته‌اند و یک نماد یعنی شاراک تقریباً به اندازه شاخص کل کاهش یافته است. علاوه بر این، ۱۶ نماد (معادل ۲۳ درصد) یا به علت بسته بودن نماد (مانند شفارا و شیران) معامله‌ای نداشتند یا به دلیل تداوم صف فروش و عدم پر شدن حجم مبنا، با وجود کاهش قیمت، افت ثبت‌شده رسمی کمتری نشان داده‌اند. در بین شرکت‌های دارای افت سنگین، شسینا با بازدهی منفی ۲۰.۹۷ درصد، شکربن با منفی ۱۸.۶۳ درصد و کرماشا با منفی ۱۸.۱۷ درصد، در صدر بدترین عملکردهای صنعت شیمیایی قرار دارند. پس از آنها، نمادهای شصدف (منفی ۱۷.۳۴ درصد)، شاروم (منفی ۱۷.۱ درصد)، شفام (منفی ۱۶.۸۷ درصد) و شدوص (منفی ۱۶.۳۹ درصد) نیز بازدهی‌هایی به‌مراتب ضعیف‌تر از شاخص کل ثبت کرده‌اند. در سوی دیگر، نماد پاکشو با افت ۰.۲۸ درصدی، بهترین عملکرد را در بین تمام نمادهای معامله‌شده این صنعت به خود اختصاص داده است. پس از آن، نمادهای شگامرون، مارون و بوعلی به‌ترتیب با افت‌های ۲.۱، ۲.۳ و ۲.۴ درصدی در رده‌های بعدی قرار دارند.

۵ نماد صنعت شیمیایی همچنان در صف فروش قفل هستند

یکی از نشانه‌های رکود عمیق در بخشی از نمادهای صنعت محصولات شیمیایی، تداوم صف فروش در برخی نمادها طی کل دوره معاملاتی پس از بازگشایی بازار است. بررسی‌ها نشان می‌دهد ۱۵ نماد از این صنعت، در فاصله ۷ تا ۲۵ تیر، نه تنها از موج بازگشت نسبی بازار بهره‌مند نشده‌اند، بلکه تا پایان دوره در صف فروش باقی مانده‌اند و عملاً معاملات آنها قفل شده است. این نمادها شامل دهدشت، شستان، شکف، زنجان، شفارس، شپترو، فسا، شصفها، شمواد، کازرو، جهرم، داراب، شسم، ممسنی و شتولی هستند. تداوم صف فروش در این نمادها بیانگر آن است که بخشی از بازار همچنان در گیر بی‌اعتمادی شدید سرمایه‌گذاران است و نقدشوندگی این سهام حتی در دوره بازگشت نسبی نیز بازیابی نشده است.

تحلیل معاملات صنعت محصولات شیمیایی

در مجموع، بررسی عملکرد صنعت محصولات شیمیایی در سه بازه بحرانی اخیر بازار سرمایه نشان می‌دهد که این صنعت، برخلاف وزن سنگین و سابقه تأثیرگذاری‌اش در بازار، در تمامی مراحل بحران اخیر عملکردی ضعیف‌تر از شاخص کل از خود نشان داده است. چه در دوره ریزش اولیه، چه در فاز بازگشت نسبی و چه در ارزیابی نهایی، اکثریت نمادهای این صنعت یا با افتی بیشتر از شاخص مواجه شدند یا از موج بازگشت بازار عقب ماندند. این وضعیت نشان‌دهنده تضعیف انتظارات بازار نسبت به آینده شرکت‌های این گروه و کاهش اعتماد سرمایه‌گذاران به توان بازیابی آنها در شرایط بحرانی است. تداوم صف فروش در بخش قابل توجهی از نمادها تا پایان دوره نیز بر این تحلیل صحه می‌گذارد و می‌تواند زنگ هشداری برای بازنگری در ارزندگی، نقدشوندگی و سیاست‌های حمایتی از این صنعت محسوب شود.

بازار سهام

تمدید سررسید معاملات آپشن

صدای بورس | مجید پویان مهر دبیر کمیته تخصصی فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص تمدید قراردادهای آپشن اظهار کرد: با کمیته تخصصی فقهی مکاتباتی انجام شد در حالی که اظهارنظر درباره این موضوع در حوزه اختیارات کمیته فقهی است اما تاکنون جمع‌بندی نهایی در جهت تصمیم‌گیری درباره این موضوع انجام نشده است. پویان مهر در پاسخ به اینکه در جلسه کمیته تدوین مقررات، این کمیته نیز با موضوع تمدید سررسید آپشن‌ها مخالفت شده گفت: بله، اما این موضوع در جلسه تدوین مقررات عنوان شده است که با کمیته تخصصی فقهی تفاوت دارد، کمیته تدوین مقررات از جمع‌بندی نظرات، پیشنهادات و دیدگاه کارشناسان مختلف که از ابعاد مختلف این موضوع را بررسی کرد اما نتیجه تصمیم‌گیری‌ها و دیدگاه کارشناسان مختلف کمیته تدوین مقررات، دیدگاه رسمی کمیته فقهی نیست. وی در ادامه خاطرنشان کرد: دیدگاه رسمی کمیته فقهی در مصوبات این کمیته ارایه می‌شود در این کمیته درباره ابعاد فقهی موضوعات مختلف تصمیم‌گیری می‌شود، تمدید سررسید آپشن‌ها اگر به صورت رسمی در دستور کار کمیته فقهی قرار بگیرد، بررسی و جمع‌بندی می‌شود اما در حال حاضر این کمیته هنوز اظهارنظر رسمی در این مورد نداشته است. دبیر کمیته تخصصی فقهی سازمان بورس و اراق بهادار در پایان تصریح کرد: در صورتی که دستور بازار برای بررسی این موضوع وجود داشته باشد این کمیته به بررسی و جمع‌بندی این موضوع خواهد پرداخت و با توجه به روال عادی و مکاتباتی که با کمیته وجود دارد این مسیر طی می‌شود.

ترافیک برگزاری مجامع شرکت‌های سهام عدالت

باشگاه خبرنگاران | مهدی حاجی‌وند، دستیار رییس سازمان بورس و اوراق بهادار در سهام عدالت گفت: آبان ۱۴۰۲ بود که مصوبه شورای عالی بورس مبنی بر برگزاری مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت منتشر شد و بنا بود تا ابتدای شهریور ۱۴۰۳ مجامع برگزار شود، اما بخش عمده مجامع شرکت‌ها برگزار نشد و مجدد این زمان برگزاری مجامع تا پایان اسفندماه تمدید شد، اما باز هم به دلیل عدم اتمام برگزاری مجامع شورای عالی بورس تا پایان تیرماه ۱۴۰۴ به شرکت‌ها مهلت پایانی برای برگزاری مجامع داد. در ادامه این مقام مسوول می‌گوید: اما برای روزهای پیش رو ترافیک برگزاری مجامع شرکت‌های سرمایه‌گذاری استانی سهام عدالت را داریم و استان‌های گلستان، کرمانشاه، همدان، خراسان رضوی، مازندران، گیلان، قم و اردبیل آگهی برگزاری مجامع خود را منتشر کردند و امیدواریم حداقل این چند شرکت که آگهی مجمع خود را منتشر کردند تمام مدارک و مستندات آنها آماده باشد و مجامع خود را برگزاری کنند. او در خصوص تمدید برگزاری مجامع هم گفت: باید دید تا پایان مهلت قانونی چه تعداد مجامع برگزار خواهد شد و بعد تصمیم‌گیری در این خصوص که آیا بناست زمان برگزاری مجامع مجدد تمدید شود یا تصمیم دیگری اتخاذ شود در اختیار شورای عالی بورس است.

بیمه سهام به کاهش ریسک روانی بازار کمک می‌کند

سهیل کلاهچی با اشاره به تجربه‌های پیشین بازار سرمایه در استفاده از ابزارهایی مانند اوراق تبعی، بر نقش این ابزار در احتمال کاهش ریسک روانی سرمایه‌گذاران در کوتاه‌مدت تأکید کرد. این کارشناس بازار سرمایه گفت: بیمه سهام به عنوان یک لایه حفاظتی عمل کرده و مانعی در برابر رفتارهای هیجانی در دوره‌های پرتلاطم است اما به هیچ عنوان راه‌حل بلندمدت نخواهد بود. این ابزارها، در عین حال که نمی‌توانند جایگزین اصلاحات ساختاری شوند، می‌توانند در مقاطع حساس نقشی تسهیل‌گر ایفا کنند و سرعت افت بازار را کاهش دهند یا حتی جرقه‌ای برای شکل‌گیری روندهای مثبت باشند. البته بدون اصلاحات ساختاری، ایجاد روند مثبت در بازار با استفاده از این ابزار احتمال کمی دارد. سهیل کلاهچی، تجربه استفاده از اوراق تبعی در مقاطع پیشین، از جمله در سال ۱۴۰۱ را یادآور شد و گفت: انتشار این اوراق در آن مقطع توانست به بهبود جو روانی بازار کمک کند و نقطه آغاز رشد شاخص‌ها باشد، اگرچه رویدادهای بیرونی (مثل رخداد اردیبهشت ۱۴۰۲) در ادامه مانع از تداوم آن روند شدند. مدیر معاملات مشتقه شرکت سبدگردان دیبا، ادامه داد: اثرگذاری این ابزار زمانی بیشتر می‌شود که در کنار اقدامات اصلاحی و شفاف‌سازی و همچنین اجرای درست مقررات بازار به‌کار گرفته شود. به باور او، ابزارهایی مانند اوراق تبعی باید بخشی از یک بسته سیاستی گسترده‌تر باشند تا اعتماد بلندمدت سرمایه‌گذاران به بازار تقویت شود. کلاهچی به برخی پیشنهادهای تکمیلی نیز اشاره کرد و گفت: اصلاح زمان معاملات و بازنگری در دامنه نوسان می‌تواند به توزیع بهتر فشار فروش در طول روز معاملاتی کمک کند. این تغییرات ساده اما موثر، در کنار بیمه سهام، می‌تواند به کاهش شتاب‌زدگی در تصمیم‌گیری‌ها منجر شود و سرمایه‌گذاران را به ماندن در بازار و پرهیز از فروش هیجانی تشویق کند. او در پایان تأکید کرد: استفاده هوشمندانه از ابزارهایی مانند اوراق تبعی می‌تواند به بازسازی اطمینان در بازار کمک کرده، به شرط آنکه این ابزار در بستر یک نگاه جامع و پایدار به توسعه بازار سرمایه به کار گرفته شود.